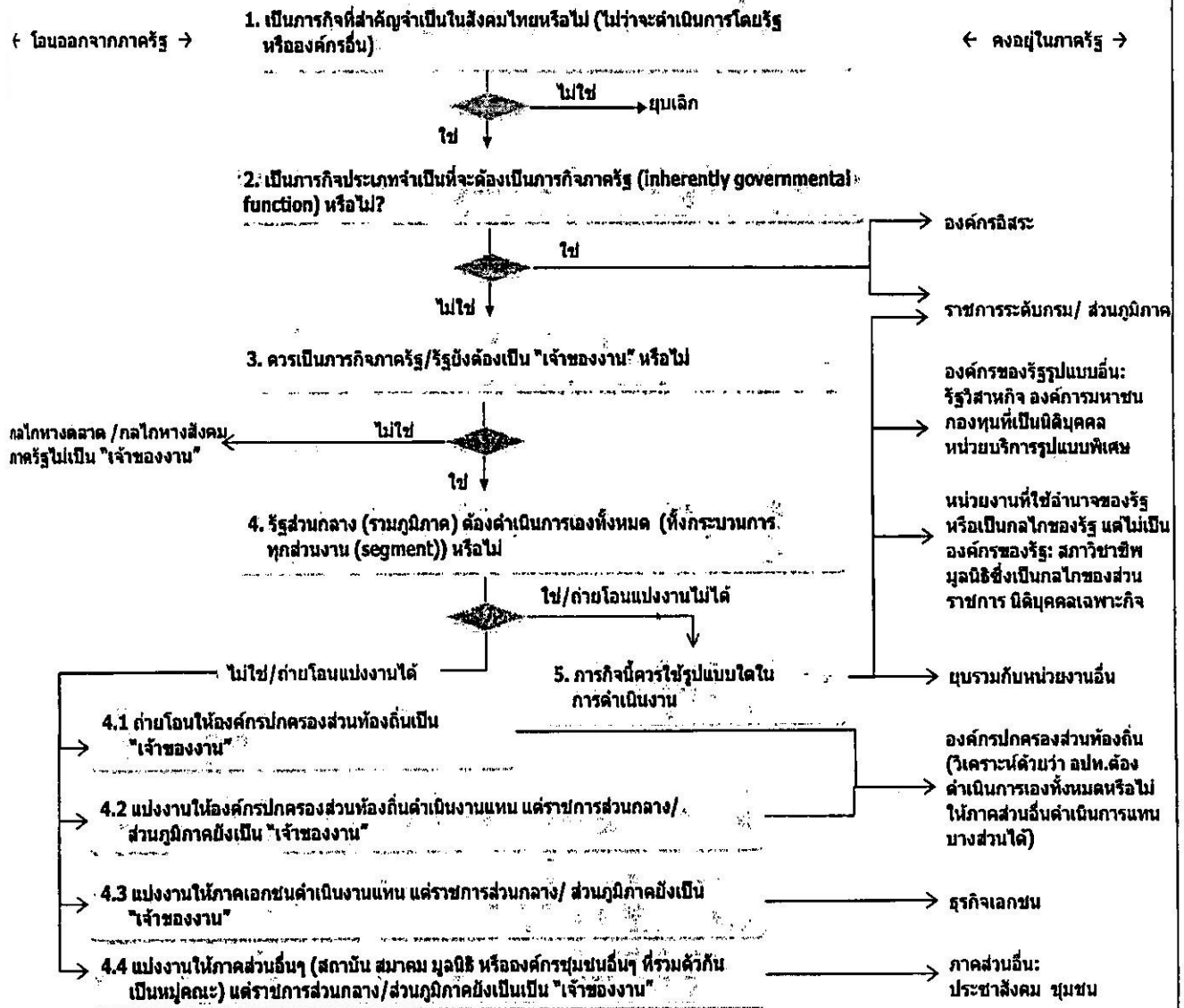

แนวทางการวิเคราะห์ภารกิจภาครัฐ

← โยนออกจากภาครัฐ →

← คงอยู่ในภาครัฐ →

แนวทางการวิเคราะห์ภารกิจภาครัฐ

คำถาม	เกณฑ์การวิเคราะห์ภารกิจภาครัฐ	คำตอบ/ทางเลือก
1. เป็นภารกิจที่สำคัญ จำเป็นในสังคมไทย หรือไม่ (ไม่ว่าจะ ดำเนินการโดยรัฐ หรือ องค์กรอื่น)	พิจารณาจาก 1. ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ 2. ระบุไว้อย่างชัดเจนในนโยบายรัฐบาล/แผนการ บริหารราชการแผ่นดิน รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ/แผนพัฒนารายสาขาอื่นๆ 3. สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศทั้งในปัจจุบันและ อนาคต 4. มีผู้รับบริการหลักและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ยังมี ความต้องการบริการดังกล่าว 5. เป็นภารกิจที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุน ภารกิจหลักตามข้อ 1-5 ทั้งนี้ ต้องพิจารณาถึงภารกิจใหม่ที่ต้องดำเนินการให้ สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ด้วย	ไม่ → ยูนเล็ก ใช่ → วิเคราะห์ต่อข้อ 2
2. เป็นภารกิจประเภท จำเป็นที่จะต้องเป็น ภารกิจภาครัฐ (inherently governmental function) หรือไม่	พิจารณาจาก 1. หน้าที่ด้านการปกครอง - การสืบสวนอาชญากรรม การพิจารณาคดีและศาล - การบริหารแผนงานของรัฐ ที่ต้องใช้วิจารณญาณ (value judgment) เช่น ทิศทางของงานป้องกัน ประเทศ - การบริหารจัดการและทิศทางของบริการด้านอาวุธ ยุทธโศปกรณ์ - กิจกรรมที่ดำเนินงานโดยบุคลากรของกองทัพเท่านั้น - งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ - การคัดเลือกแผนงานที่อยู่ในลำดับความสำคัญ - ทิศทางและนโยบายด้านพนักงานของรัฐบาลกลาง - กฎระเบียบด้านการใช้พื้นที่ทางอากาศ ทะเล แม่น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ	

คำถาม	เกณฑ์การวิเคราะห์ภารกิจภาครัฐ	คำตอบ/ทางเลือก
	<ul style="list-style-type: none"> - ทิศทางของการปฏิบัติการด้านความมั่นคง - กฎระเบียบเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและการค้า รวมถึงอาหารและยา <p>2) หน้าที่ทางด้านรายการทางการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเก็บภาษีและการเบิกจ่าย - การควบคุมบัญชีของประเทศและงบประมาณ - การบริหารสินเชื่อสาธารณะ 	
<p>3. ควรเป็นภารกิจภาครัฐ (รัฐยังต้องเป็น "เจ้าของงาน" มีความพร้อมรับผิดชอบ (accountability) และความรับผิดชอบ (responsibility) ต่อสังคมหรือไม่</p>	<p>พิจารณาจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นภารกิจที่รัฐยังต้องมืบทาหน้า 2. เป็นภารกิจที่จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรของรัฐเป็นหลัก 3. ไม่มีหรือไม่สามารถคาดหวังภารกิจนี้จากกลไกทางตลาดหรือกลไกทางสังคมได้ (ในกรณีภารกิจประเภทบริการ) 4. หากการดำเนินงานภายใต้กลไกตลาดหรือกลไกทางสังคมล้มเหลว อาจเกิดความเสียหายต่อสังคมโดยรวมอย่างร้ายแรง 	<p>ไม่ใช่ → โอนภารกิจออกจากภาครัฐ (ภาครัฐอาจให้การสนับสนุน เช่น ให้เงินอุดหนุน)</p> <p>ใช่ → วิเคราะห์ต่อข้อ 4</p>
<p>4. เป็นภารกิจที่รัฐส่วนกลาง (รวมภูมิภาค) ต้องดำเนินการเองทั้งหมด (ทั้งกระบวนการทุกส่วนงาน (segment)) หรือไม่ ถ่ายโอน/มอบหมายภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่นดำเนินการแทนบางส่วนได้หรือไม่</p>	<p>4.1 ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น "เจ้าของงาน" พิจารณาจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุไว้ใน พ.ร.บ. แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 2. เป็นงานบริการสาธารณะที่จัดทำในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น 4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง 	<p>ไม่ใช่/ถ่ายโอนได้ → ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาจมีมาตรการส่งเสริม หรือจัดตั้งเป็นองค์การชั่วคราว → วิเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานของ อปท. ที่เหมาะสม</p>

คำถาม	เกณฑ์การวิเคราะห์ภารกิจภาครัฐ	คำตอบ/ทางเลือก
	<p>5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานในลักษณะเดียวกันอยู่แล้ว และมีความรู้หรือสามารถสังมองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญได้ในระยะเวลาอันสั้น</p> <p>6. เป็นภารกิจที่มีการประหยัดต่อขนาด (economy of scale) ต่ำ สามารถดำเนินการได้ในระดับท้องถิ่น หรือหลายท้องถิ่นร่วมกันดำเนินงาน</p> <p>7. เป็นภารกิจที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินงานอย่างมีเอกภาพ เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศอย่างเคร่งครัด</p>	
	<p>4.2 มอบหมายภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานแทน แต่ราชการส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาคยังเป็น "เจ้าของงาน" พิจารณาจาก</p> <p>1. เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น หรือเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของ อปท.</p> <p>2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง</p> <p>3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานในลักษณะเดียวกันอยู่แล้ว และมีความรู้หรือสามารถสังมองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญได้ในระยะเวลาอันสั้น</p> <p>4. เป็นภารกิจที่มีการประหยัดต่อขนาด (economy of scale) ต่ำ สามารถดำเนินการได้ในระดับท้องถิ่น หรือหลายท้องถิ่นร่วมกันดำเนินงาน</p> <p>5. อปท. สามารถดำเนินงานได้มีประสิทธิภาพ แต่เป็นภารกิจที่ต้องมีการประสานงานเชื่อมโยงกันและจำเป็นต้องมีเอกภาพเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ</p>	<p>ไม่ใช่/ มอบหมายภารกิจได้ → แบ่งงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานแทน โดยอาจมีมาตรการส่งเสริม</p>

คำถาม	เกณฑ์การวิเคราะห์ภารกิจภาครัฐ	คำตอบ/ทางเลือก
	<p>4.3 มอบหมายภารกิจให้ภาคเอกชนดำเนินงาน แทน แต่ราชการส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค ยังเป็น "เจ้าของงาน" พิจารณาจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นงานด้านการให้บริการที่สามารถสร้างรายได้ และผลกำไร 2. มีภาคเอกชนดำเนินงาน/ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพในจำนวนมากพอสมควร (ไม่เกิดการผูกขาด) 3. เป็นงานที่สามารถระบุนความรับผิดชอบผลงาน ที่คาดหวัง กำหนดระยะเวลา และประมาณการ ค่าใช้จ่ายได้ 	<p>ไม่ใช่/มอบหมาย ภารกิจได้ → ให้ ภาคเอกชนดำเนินงาน แทน โดยอาจมี มาตรการส่งเสริม</p>
	<p>4.4 มอบหมายภารกิจให้ภาคส่วนอื่น ๆ (สถาบัน สมาคม มูลนิธิ หรือองค์กรชุมชนอื่น ๆ ที่ รวมตัวกันเป็นหมู่คณะ) แต่ราชการ ส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาคยังเป็น "เจ้าของงาน" พิจารณาจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นงานด้านสังคม ศิลปะ วัฒนธรรม 2. เป็นงานที่ไม่มีวัตถุประสงค์แสวงหากำไร 3. เป็นงานที่ต้องการการมีส่วนร่วมจากประชาชน ชุมชน และภาคประชาสังคม 4. มีภาคส่วนอื่นๆ ดำเนินงาน/ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพในจำนวนมากพอสมควร (ไม่เกิดการผูกขาด) 5. เป็นงานที่สามารถระบุนความรับผิดชอบผลงาน ที่คาดหวัง กำหนดระยะเวลา และประมาณการ ค่าใช้จ่ายได้ 	<p>ไม่ใช่/มอบหมาย ภารกิจได้ → ให้ภาค ส่วนอื่นดำเนินงานแทน โดยอาจมีมาตรการ ส่งเสริมให้ดำเนินการ หรือจัดตั้งเป็นองค์การ ชั่วคราว</p>
		<p>ใช่/ถ่ายโอนหรือ มอบหมายภารกิจ ไม่ได้ → เป็นภารกิจที่ ต้องดำเนินงานโดย องค์กรภาครัฐ → วิเคราะห์ต่อข้อ 5</p>

คำถาม	เกณฑ์การวิเคราะห์ภารกิจภาครัฐ	คำตอบ/ทางเลือก
5. ภารกิจนี้ควรใช้รูปแบบใดในการดำเนินงาน	พิจารณาจาก 1. ความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นของรัฐที่ดำเนินการอยู่แล้ว 2. ความสอดคล้องกับลักษณะของภารกิจและโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่นตามหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐ	ทางเลือก: <ul style="list-style-type: none"> • ยุบรวมกับหน่วยงานอื่น • จัดตั้งเป็นองค์กรของรัฐรูปแบบอื่น • จัดตั้งเป็นหน่วยงานที่ใช้อำนาจของรัฐหรือเป็นกลไกของรัฐ แต่ไม่เป็นองค์กรของรัฐ • คงสภาพส่วนราชการ โดยปรับระบบการทำงานให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยกระเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารภาครัฐแบบประสานความร่วมมือ

คำอธิบายการวิเคราะห์ภารกิจภาครัฐ

คำถามที่ ① ภารกิจนั้นเป็นภารกิจที่สำคัญ/จำเป็นในสังคมไทยหรือไม่ (ไม่ว่าจะดำเนินการโดยรัฐหรือองค์กรอื่นก็ตาม) ถ้าภารกิจนี้ไม่มีความจำเป็นต่อสังคมไทยอีกแล้วก็สามารถยุบเลิกได้เลย แต่ถ้ายังมีความจำเป็นอยู่ จะต้องมีการวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

การตัดสินใจว่าเป็นภารกิจที่จำเป็นนั้น พิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

1. เป็นภารกิจที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ยกตัวอย่าง มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เป็นต้น
2. เป็นภารกิจที่ระบุไว้อย่างชัดเจนในนโยบายรัฐบาล/แผนบริหารราชการแผ่นดิน รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ/แผนพัฒนารายสาขาอื่นๆ เช่น แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรม แผนแม่บทการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ฯลฯ
3. เป็นภารกิจที่สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของ ประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ยกตัวอย่างภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดและรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในกระแสโลกาภิวัตน์
4. มีผู้รับบริการหลักและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ยังมีความต้องการบริการจากภารกิจนี้อยู่
5. เป็นภารกิจที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนภารกิจหลักตามข้อ 1-5

คำถามที่ ② เป็นภารกิจประเภทจำเป็นที่จะต้องเป็นภารกิจภาครัฐ (inherently governmental function) หรือไม่ โดยภารกิจประเภทนี้มีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. ภารกิจด้านการปกครอง ได้แก่ ภารกิจเกี่ยวกับการสืบสวนอาชญากรรม การพิจารณาคดีและศาล การบริหารแผนงานของรัฐที่ต้องใช้วิจารณ์ญาณ (value judgment) เช่น ทิศทางของงานป้องกันประเทศ ฯลฯ การบริหารจัดการและทิศทางของบริการด้านอาชญาวิทยา ภารกิจที่ดำเนินงานโดยบุคลากรของกองทัพเท่านั้น งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การคัดเลือกแผนงานที่อยู่ในลำดับความสำคัญ ทิศทางและนโยบายด้านพนักงานของรัฐบาลกลาง กฎระเบียบด้านการใช้พื้นที่ทางอากาศ ทะเล แม่น้ำและทรัพยากร ธรรมชาติอื่นๆ ทิศทางของการปฏิบัติการด้านความมั่นคง กฎระเบียบเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและการค้า รวมถึงอาหารและยา
2. ภารกิจด้านรายการทางการเงิน ได้แก่ ภารกิจเกี่ยวกับการเก็บภาษีและการเบิกจ่าย การควบคุมบัญชีของประเทศและงบประมาณ การบริหารสินเชื่อสาธารณะ

ถ้าภารกิจที่วิเคราะห์เข้าข่ายความจำเป็นที่จะต้องเป็นภารกิจภาครัฐ ให้ถือว่าภารกิจนี้จะต้องเป็นบทบาทของภาครัฐเท่านั้น ไม่สามารถถ่ายโอนให้ภาคส่วนอื่นได้ แต่ถ้าไม่ใช่ภารกิจประเภทจำเป็นที่จะต้องเป็นภารกิจภาครัฐ จะต้องมีการวิเคราะห์ต่อไป

คำถามข้อที่ ๓ ภารกิจนี้ควรเป็นภารกิจภาครัฐ โดยที่รัฐยังต้องเป็น "เจ้าของงาน" และต้องมีความพร้อมรับผิด (accountability) และความรับผิดชอบ (responsibility) ต่อสังคมหรือไม่

ในกรณีนี้ใช้วิธีพิจารณาว่า รัฐยังต้องมีบทบาทในภารกิจดังกล่าวหรือไม่ หรือจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรของรัฐเป็นหลักหรือไม่ อีกทั้งยังเป็นภารกิจประเภทบริการที่ไม่มีหรือไม่สามารถคาดหวังภารกิจนี้จากกลไกทางตลาดหรือกลไกทางสังคมได้ หรือถ้าการดำเนินงานภายใต้กลไกตลาดหรือกลไกทางสังคมล้มเหลวอาจเกิดความเสียหายต่อสังคมโดยรวมอย่างร้ายแรงได้

เมื่อวิเคราะห์แล้ว พบว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเป็นภารกิจภาครัฐ ก็สามารถโอนภารกิจออกไปจากภาครัฐได้ แต่จะโอนให้ใคร และภาครัฐจะต้องให้การสนับสนุนแก่ผู้รับโอนหรือไม่อย่างไรนั้น จะต้องมีการพิจารณาในรายละเอียดต่อไป เช่น ภาครัฐอาจจะต้องให้การสนับสนุนทางการเงินในระยะแรก เป็นต้น

แต่ถ้าวิเคราะห์แล้ว ชี้ให้เห็นว่าภาครัฐยังต้องเป็นเจ้าของภารกิจนี้อยู่ก็จะต้องมีการศึกษาในคำถามข้อที่ 4 ต่อไป

คำถามที่ ๔ ภารกิจดังกล่าวเป็นภารกิจที่ภาครัฐ (ทั้งหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) จะต้องดำเนินการเองทั้งหมดหรือไม่ ถ้าไม่จำเป็นต้องดำเนินการเองทั้งหมด จะสามารถ "ถ่ายโอนภารกิจ" หรือ "มอบหมายภารกิจ" ให้หน่วยงานอื่นได้หรือไม่

ในกรณีที่ภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจะต้องดำเนินการเองทั้งหมด ไม่สามารถถ่ายโอนหรือแบ่งงานให้ภาคส่วนอื่นทำได้เลย จะต้องไปศึกษาวิเคราะห์ในคำถามข้อที่ ๕ ต่อไป

แต่ถ้าเป็นภารกิจที่สามารถถ่ายโอนหรือมอบหมายภารกิจให้ภาคส่วนอื่นดำเนินการแทนได้ จะจำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 4 กรณี คือ

กรณีที่ 1 เมื่อภารกิจนั้นๆสามารถถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น "เจ้าของงาน" ได้ จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขและ/หรือข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

1. ภารกิจดังกล่าวระบุให้มีการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่แล้วตาม พ.ร.บ.แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 รวมทั้งประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องการบังคับใช้แผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2)

2. เป็นงานบริการสาธารณะที่จัดทำในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานในลักษณะเดียวกันอยู่แล้ว และมีความรู้หรือสามารถสั่งสมองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญได้ในระยะเวลาอันสั้น

6. เป็นภารกิจที่เกิดการประหยัดต่อขนาด (economy of scale) สามารถดำเนินการได้ในระดับท้องถิ่นหรือหลายท้องถิ่นร่วมกันดำเนินงานได้

7. เป็นภารกิจที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินงานอย่างมีเอกภาพหรือเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศอย่างเคร่งครัด

กรณีที่ 2 เมื่อภารกิจนั้น ๆ สามารถมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานแทนได้ โดยที่หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังเป็น "เจ้าของงาน" อยู่จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไข/ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

1. เป็นภารกิจที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นหรือเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานในลักษณะเดียวกันอยู่แล้ว และมีความรู้หรือสามารถสั่งสมองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญได้ในระยะเวลาอันสั้น

4. เป็นภารกิจที่เกิดการประหยัดต่อขนาด (economy of scale) สามารถดำเนินการได้ในระดับท้องถิ่นหรือหลายท้องถิ่นร่วมกันดำเนินงาน

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานได้มีประสิทธิภาพ แต่เป็นภารกิจที่ต้องมีการประสานงานเชื่อมโยงกันและจำเป็นต้องมีเอกภาพ เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ

ข้อสังเกต: กรณีที่ 1 และ 2 มีความแตกต่างกันตรงที่ "ความเป็นเจ้าของงาน" โดยกรณีที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าของงาน/ภารกิจที่ถ่ายโอนมาจากภาครัฐอย่างเต็มตัว ขณะที่กรณีที่ 2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเพียงผู้รับดำเนินการแทนหน่วยงานภาครัฐที่ยังคงสถานะการเป็น "เจ้าของงาน" อยู่

กรณีที่ 3 เมื่อภารกิจนั้น ๆ สามารถมอบหมายภารกิจให้ภาคเอกชน (Profit Organization) ดำเนินการแทน โดยที่หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังเป็น "เจ้าของงาน" อยู่ จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไข/ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

1. ภารกิจนั้นเป็นงานด้านการให้บริการที่สามารถสร้างรายได้และผลกำไรแก่ผู้ดำเนินการ

2. มีภาคเอกชนดำเนินงาน/ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพในจำนวนมากพอสมควร จนไม่ทำให้เกิดการผูกขาดและส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค

3. เป็นงานที่สามารถระบุความรับผิดชอบผลงานที่คาดหวัง กำหนดระยะเวลา และประมาณการค่าใช้จ่ายได้ชัดเจน

กรณีที่ 4 เมื่อภารกิจนั้น ๆ สามารถมอบหมายให้ภาคส่วนอื่น ๆ ดำเนินการแทนได้ ไม่ว่าจะเป็นภาคประชาสังคม เช่น องค์กรพัฒนาเอกชนไม่แสวงหากำไร (NGO) ผู้ประกอบการทางสังคม (Social Enterprise) องค์กรชุมชน เป็นต้น โดยที่หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังเป็น “เจ้าของงาน” อยู่ จะสามารถทำได้ในเงื่อนไข/ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

1. เป็นงานด้านสังคม ศิลปะ วัฒนธรรม
2. เป็นงานที่ไม่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแสวงหากำไร
3. เป็นงานที่ต้องการการมีส่วนร่วมจากประชาชน ชุมชนและภาคประชาสังคม
4. มีภาคส่วนอื่นๆดำเนินงาน/ให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพในจำนวนมากพอสมควร จนไม่ทำให้เกิดการผูกขาดและส่งผลเสียต่อประชาชนและสังคม
5. เป็นงานที่สามารถระบุความรับผิดชอบผลงานที่คาดหวัง กำหนดระยะเวลา และประมาณการค่าใช้จ่ายได้

ทั้งนี้ เมื่อมีการถ่ายโอนหรือมอบหมายภารกิจให้ภาคส่วนอื่นๆ ดำเนินการแทนแล้ว ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนหรือภาคประชาสังคม จะต้องมีการศึกษาในประเด็นอื่น ๆ ต่อไป อาทิ รูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดตั้งองค์กรชั่วคราว การมีมาตรการสนับสนุน/ส่งเสริมจากหน่วยงานเดิม ฯลฯ

คำถามที่ ๕ ถ้าภารกิจนี้ไม่สามารถถ่ายโอนหรือมอบหมายภารกิจให้ภาคส่วนอื่นดำเนินการแทนได้ หน่วยงานภาครัฐที่เป็นเจ้าของภารกิจจะต้องมีการปรับรูปแบบการดำเนินงานหรือไม่อย่างไร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

ความจำเป็นของหน่วยงานภาครัฐในการปรับรูปแบบการดำเนินงานหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่า ภารกิจดังกล่าวมีความซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานอื่นๆทั้งภายในกระทรวงเดียวกันหรือต่างกระทรวงหรือไม่ และรูปแบบการทำงานเดิมมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด มีการใช้กำลังคนและงบประมาณเกินความจำเป็นหรือไม่ เพื่อนำไปสู่การปรับรูปแบบการดำเนินงานในระยะต่อไปให้เหมาะสม โดยจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับลักษณะของภารกิจและโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่นตามหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐด้วย โดยมีทางเลือกในการปรับรูปแบบอยู่หลายประการ อาทิ

1. การยุบรวมภารกิจที่เหมือนกันหรือซ้ำซ้อนกันกับหน่วยงานอื่นภายในกระทรวงเดียวกัน ยกตัวอย่าง ภารกิจการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ
2. การจัดตั้งเป็นองค์กรของรัฐรูปแบบอื่น เช่น หน่วยบริการรูปแบบพิเศษเพื่อให้บริการภายในหน่วยงานเป็นหลัก การจัดตั้งเป็นกองทุนที่เป็นนิติบุคคล ฯลฯ
3. การจัดตั้งเป็นหน่วยงานที่ใช้อำนาจของรัฐหรือเป็นกลไกของรัฐ แต่ไม่เป็นองค์กรของรัฐ เช่น สภาวิชาชีพ สถาบันภายใต้มูลนิธิซึ่งเป็นกลไกของส่วนราชการ นิติบุคคลเฉพาะกิจ
4. การคงสภาพส่วนราชการ แต่ปรับระบบการทำงานให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยการเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและการบริหารภาครัฐแบบประสานความร่วมมือ